

private Foretagelsesaaend af Bønsyn til det almene Vel. Det er altfaa heller ikke rigtig, at man hertilands har gjort dette System gjældende paa en hensynløs og gennemgribende Maade; man har tværtimod i alle Tilfælde taget tilbørligt Bønsyn til de forskjellige Interesser. Naar jeg da nu gaar over til det her foreliggende Forslag, da er det allerede fremhævet, at der er to Hovedpunkter, som indeholdes i Lovforslaget. Det ene er en Hjælp til Selvhjælp gennem en Understøttelse til Forsørgelses- eller Sygekasser, det andet er en Bestræbelse efter at hjælpe saakaldte værdige Erøgende paa en saadan Maade, at det ikke medfører de Følger for dem, som det efter den nugældende Fattigløvgivning medfører at faae Hjælp. Jeg tror, at det er disse to Bønsyn, der have ligget til Grund for de Herrers Bestræbelser, og at navnlig det ærede Medlem for Veile (E. Nielsen), hvis varme Interesse for disse Forhold jeg fuldt og oprigtig anerkender, at netop hans Interesser for at gjøre disse humane Principer gjældende i disse Forhold har ført ham til at overse andre Sider, som have lige saa stor Betydning og lige saa stor Berettigelse, naar man vil ordne dette Forhold. Jeg skal tillade mig et Par Bemærkninger med Bønsyn til de enkelte Paragrafer. Ved § 1 vil jeg saaledes gjøre opmærksom paa, at naar det hedder, at man kan dese de forskjellige Kommuner, som ere af en vis Størrelse, i flere Kredse, mangler der en Bestemmelse om, hvorledes disse forskellige Kredse skulle staa til de to Medlemmer af Kommunalbestyrelsen, som skulle have Del i Bestyrelsen. Skulle disse to Medlemmer være Medlemmer af de forskellige Kredsbestyrelser? (E. Nielsen: Nei, der skal være to i hver!) Ja, naar der skal være to i hver Kreds, vil det være et temmelig stort Arbejde, som her paalægges Kommunalbestyrelserne, men i hvert Fald maatte det siges bestemt, og hele Forholdet ordnes nærmere. Det er jo imidlertid et underordnet Spørgsmaal, som jeg ikke videre skal dvæle ved. Hvad § 2 angaar, tror jeg, at hvad der, naar man tager Bønsyn til Kjøbenhavn, vil komme ind ad de angivne Veie, vil være faare Lidt. For det Første nævnes der: Gaver, som indkomme gennem de i Kirkerne opstillede Bøsser; det er, saa vidt jeg veed, her i Kjøbenhavn kun en 6—700 Rd. For det andet anføres: Alt, hvad der for øvrigt i Medfør af Lovgivningen tilfalder „de Fattiges Kasse“; den eksisterer slet ikke i Kjøbenhavn. Dernæst nævnes: de Gaver, som paa enkelte Steder erlægges af Anledning af Erhvervelse af Eiendom eller Næringsbevis; det eksisterer heller ikke i Kjøbenhavn. Det fjerde Punkt nævner den Afgift, der erlægges af Brændevinshandelen; det er det Gæste, der vil give nogen Indtægt. Under det femte Punkt er der Tale om, at Legater, som ere henlagte til Fattigvæsenet, skulle kunne gaa over til denne Bestyrelse. Jeg tvivler imidlertid om, at man er fuldstændig be-

rettiget til frit at disponere over, hvad der gennem Legater er overdraget til en bestemt Bestyrelse under en bestemt Lovgivning, og at henlægge det under en anden Bestyrelse af en fuldstændig forskjellig Art. Det turde i det Mindste ved flere Legater være overmaade tvivlsomt. Endelig nævner Nr. 7: Gaver, som maatte indkomme efter eller uden Bestyrelsens Opfordring. Men jeg tror, at naar man ordner Sagen paa denne Maade, vil der aldeles intet indkomme ad denne Veie. Man vil vistnok tværtimod ved denne Ordning tilintetgjøre den frivillige Understøttelse, som nu paa forskjellig Maade ydes til de Fattige, eller i alt Fald hæmme den i høi Grad. — De tre Hovedparagrafer ere jo §§ 3, 4 og 5. For det Første vil jeg gjøre opmærksom paa, at Redaktionen i flere Punkter ikke er ganske heldig. Der nævnes saaledes i det første Punktum, at „enhver Familie“ har under visse Betingelser en vis Ret, men i det Følgende hedder det beständig „han“ (E. Nielsen: Det er en Redaktionsfeil!) Ja, det er vel ikke Andet, men det gjør hele Bestemmelsen noget uklar. Er det fremdeles Meningen, at en Enke, hvis Mand har sørget for en Overlevelsesrente for hende, erholder Ret til af Staten at erholde en lige saa stor Sum som den, Vivrenten udgjør. (E. Nielsen: Ja det staa der nedenfor, hun skal!) Ja, saaledes har jeg ogsaa opfattet det, men det er ikke tydeligt ubtalt. Hovedsagen er imidlertid, at man indrømmer den Fattige, der har gjort Indskud i en Alderdomsforsørgelseskasse, en bestemt Ret til at fordrø af Kommunen eller Staten, at den skal give en bestemt fast Sum i visse givne Tilfælde. Jeg har ikke rigtig forstaaet, hvorpaa man begrunder denne Ret. Jeg hørte ganske vist det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) i sit første Foredrag begrunde en almindelig Ret for de lavere Samfundskasser ligeoverfor de Andre til Erstatning for tidligere Uretfærdigheder; men en saadan Begrundelse vil føre langt langt videre, og det, der her foreligger, er kun en ringe Indløsning af den Ret, som kan tilkjendes dem. Jeg tror, at han ved Anerkjendelsen af en saadan Ret har udstedt en Bævel, han ikke vil være i Stand til at indløse, og at i hvert Fald det foreliggende Forslag ingenlunde kan betragtes som en Afbetaling. Selv om man imidlertid tager Retten saaledes indskrænket, som den er i dette Lovforslag, vil jeg dog henstille til den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, om han ikke derved skaber Sagen en stor Vanfærlighed, thi han eller de Herrer, der have affattet Lovforslaget, erkjender jo selv, at Retten ingenlunde kan være ubetinget, saa at Alle og Enhver, der have gjort Indskud i en saadan Alderdomsforsørgelseskasse, kunne komme og fordrø et tilsvarende Bidrag af Staten; de indskrænke det jo ved, at han paa en for Bestyrelsen fyldestgjørende Maade godtgjør, at hans Indtægt ikke er større end den i Forslaget angivne. Den Ret, der her indrømmes, bliver